

TRIBUNA

Ziar Național Independent

Redacția și Administrația:
Sibiu, Strada Avram Iancu No. 35

Director:
Nicolae C. Droc

Anunțuri:
Rândul m/m 2 Lei, în pagina de text 3 Lei

Situația politică

După ce s'a prăbușit regimul național-țărănist în modul cel mai rușinos posibil, încât nu se știe să mai fi căzut vreodată și undeva un regim în felul acesta, iată-ne noi „Țară” — alegătorii, că suntem chemați din nou în fața urnelor de votare, ca să ne alegem alți reprezentanți în Parlamentul țării.

Sosind Dl Titulescu în țară, s'a consultat cu toți șefii de partide, cu cei mai de seamă politicieni ai țării, în vederea formării guvernului de uniune națională — mult dorit de rege — în care guvern să între toate partidele cu reprezentanții săi legali. De Joi dimineața i-a ascultat pe toți politicienii, în afară de prima zi de Paști, până Joi, seara. Ca să ușureze munca dlui Titulescu, Regele a chemat la palat pe toți șefii de partide. Sâmbătă după amiază și Marți, rugându-i pe fiecare în parte și împreună ca să-i dea tot ajutorul dlui Titulescu, spre a putea forma guvernul de largă concentrare.

Toți șefii grupărilor au primit să ia parte prin reprezentanții săi în guvernul dlui Titulescu, așa dnii Duca, Maniu, Lupu și Gheorghe Brătianu, afară de dl Averescu, care abia în ultimul moment a primit să ușureze și contribuie la guvernul de concentrare.

Toți însă au pus condiția, ca parlamentul să fie dizolvat, în-suși dl Maniu a primit să i-se dizolve parlamentul, care-l avea la buzunar, prin dimisiile luate pe vremuri, în alb, dela toți parlamentarii.

Astfel acest parlament, căruia i se mai zice și *parlamentul spiritului negru*, din cauza numărului mare de parlamentari implicați în contrabandele de spirit negru (din care s'a păgubit statul cu câteva miliarde de Lei) va fi dizolvat, deputații și senatorii trimiși la plimbare. Acești parlamentari naturali se vor prezenta din nou în fața alegătorilor, la viitoarele și apropiatele alegeri, cersind votul, dar nu știu cu ce

nas, căci din toate făgăduelile făcute, bietul țăran a rămas sărac lipit, cu gospodăria sărăcită în urma nenorocitei lor guvernări și legiferări.

Nu-i destul că au jecmănit țara în lung și în lat, acum la sfârșitul sesiunii parlamentare, când știau și ei chiar că nu vor mai legifera, și-au încasat salariile pe câteva luni înainte, anume până în Octombrie.

Când vor mai veni la cerșit de voturi, să le spuneti: „bani înapoi hoților”, cari acum în sărăcia mare în care se zbate țara, când funcționarilor li s'a aplicat curba de sacrificiu, când alții nu-s plătiți de 3-4 luni, când sunt cu miile cari nu au după ce bea apă, voi a-ți avut nerușinarea să vă ridicați salariile pe 6 luni înainte, apoi pentru asta v'am dat votul și ne-am încrezut în voi, că veți chivernisi avutul public!

Vai și amar de biata țară pe ce mâni a ajuns, pe mâna spiritarilor, a galoșilor și peștelui sărat, rusc, adus în țară ca să câștigați sute de milioane dintr'o lovitură de-o singură zi, apoi jaful cu pădurile, făcute de Dobrescu, mii de funcționari puși pe drumuri, iar în schimbul lor alții „specialiști”, „tehnicieni”, consilieri, până și controlori de autobuze, toți plătiți cu sume fabuloase din bugetul secătuit al acestei biete țări, care va suferit și va rădat toate ticăloșiile de aproape 3 ani, în loc să vă fi înghițit abizul întunecului de unde a-ți purces și vă veți duce.

Fără să mai amintim că în toate aceste dregătorii au fost puși toți dezertorii, pușcăriașii și comuniștii.

Iată, dragi cetitori, bilanțul nenorocitei guvernări decedată, întru Domnul (ca să nu folosim alt cuvânt) cu care ați învrednicit țara în alegerile din anul nefericit pentru țara românească 1928, care se poate compara aidoma, cu epoca fanariotă, căreia în 1821 i-a pus capăt un Tudor Vladimirescu, iar de astă dată un alt

mare român: Nicolae Titulescu, cu oameni de cari ne învrednicește Dzeu țara noastră în vremuri catastrofale.

Dl Titulescu, cum am mai amintit caută, acum să ne scoată din glodul în care ne-au tărat, excrocii democrației, constituiți în societate, al cărui bilanț, acționari și operațiuni le-am descris mai sus.

Regele chemând pe toți șefii de partide la Sine i-a invitat ca să-și formuleze cererile față de numărul mandatelor în parlamentul viitor, moderat cu puterea fiecăruia.

Cogeamite dl Maniu a pretins aceleași număr de mandate, cât liberalii dlui Duca și Gh. Brătianu laolaltă, la ce dl Duca i-a răspuns că nu are dreptul nici cât Ducistii singuri, căci un regim prăbușit în urma piciorului Regelui, nu poate avea drept decât la foarte puțin, 10-20 mandate.

Partidele de prezent pare a fi înțelese ca în viitoarele alegeri să pună liste comune și astfel, dacă nu se vor mai depune și alte liste, alegeri nu se vor mai face, ci se vor declara alese singurele liste depuse.

Din 500 mandate de deputați și senatori la un loc câte sunt de ales, se pare că au ajuns la următoarea repartitie, dl Titulescu 70 mandate. Sașii, ungurii 30 de mandate. Liberalii vechi 120 mandate. Național-Țărăniștii 120 mandate, iar restul partidele dlui Lupu, Gh. Brătianu, Averescu și social-democrații.

Vom vedea dacă va reuși complet aceasta.

Din ministere, 4 va ținea dl Titulescu, anume finanțele, internele, războiul și externele, iar restul partidele celelalte.

Dl Averescu nu va lua parte la guvernul de concentrare, însă a însărcinat delegația permanentă a partidului să ia decizii în această direcție cu puteri nelimitate, care a delegat pe dl Oct. Goga să trateze cu dl Titulescu modul de a participa.

Dl Titulescu a mai condiționat partidelor, cari au primit, vre'o

câteva puncte din programul viitorului guvern, din cari anintim:

1. Abrogarea tuturor legilor, cari au adus noi sarcini Statului, între acestea este și legea administrativă cu directoratele și cu câte 2—3 prefecți de județ, cari nu știau decât să încurce treburile județului și să se amestece fiecare în treburile altuia.

Aci mai amintim și regiile autonome, unde și-au căpătuț național-țărăniștii tot gozul de partizani cu lefuri fabuloase.

2. Controlul averii funcționarilor publici, ca să-și dea seama toți hoții cari s'au îmbogățit din avutul public peste noapte.
3. Refacerea economică etc. a țării în cadrul unui plan al Societății Națiunilor, asigurându-ne tot concursul din partea acestei societăți.
4. Creditul agricol pe baze mai largi și altele, pe cari toate le sperăm că se vor înfăptui cu bine spre deosebire de minciunile național-țărăniștilor.

**

Joi, noaptea ora 24, corespondentul nostru din București ne-a comunicat la telefon următoarele:

În urma neînțelegerilor ivite între șefii de partide, formarea guvernului de uniune națională a eșuat.

Dl Titulescu a fost din nou însărcinat cu formarea guvernului.

Dsa va forma un guvern de funcționari

cu care va governa până după alegeri, când se va forma un nou guvern pe baza rezultatului alegerilor.

Prefecți de județe până după alegeri vor fi delegați dintre magistrați, în special președinții de tribunale.

Nonl guvern se va forma astăzi Vineri.

Discursul asupra lezei cametei

rostit de D-l Dr. N. LUPU, șeful partidului Țărănesc, în ședința camerei dela 6 Martie 1931

Discuția generală a lezei împotriva cametei, a privilegiu d-lui Dr. N. Lupu analizarea întregii situații economice a țării și enunțarea unui vast program de asanare financiară.

Sinceritatea cu care șeful partidului țărănesc a desvăluit adevăruri crude, a impresionat adânc pe toții cei de față cari l-au felicitat călduros pentru marele discurs rostit.

Redăm mai jos, după note stenografice magistrul discurs al d-lui Dr. N. Lupu.

D. St. CICIO POP, președinte: D. deputat dr. N. Lupu are cuvântul. Vă rog, d-lor deputați, să nu faceți intreruperi. (Iaritate).

D. Dr. N. LUPU: D-le președinte, d-lor deputați: „Parturiunt montes, nascetur ridiculus mus”. („Se screm munții, să nască un șoarece”).

Aceasta este adagiul latin la care m'am gândit când am văzut prezentându-se, sub această formă, acest proiect de lege contra cametei, supus debaterilor lungi ale d-voastre, și drept să vă spun, pentru un asemenea „ridiculus mus” nu m'aș mai fi trudit să urc treptele acestei tribune și nu m'ar fi tentat nici plăcerea sadică de a pune într'o flagrantă contradicție de principii pe fostul dictator financiar al partidului d-voastră și al guvernului, care, acum un an și jumătate, când am prezentat un asemenea proiect, din înălțimea sa jupiteriană și din totalul cunoștințelor d-sale teoretice, m'a primit cu zâmbet și ironie. Nici această plăcere sadică nu m'ar fi tentat și dacă n'ar fi decât pentru Parlament — care, chiar dacă majoritatea lui, cum este cazul aici, ar fi de părerea mea, totuși nu-și va schimba părerea la votare — și pentru guvern, încă, vă spun, că n'aș vorbi. Dar deasupra d-voastră și deasupra noastră a tuturor este opinia publică a țării, înfigurată și îndurerată, cari ar considera ca o dezertare dela datorie lipsa mea de aici și lipsa spunerii de cuvânt al unui reprezentant politic autorizat al țării. Această datorie față de opinia publică, într'o asemenea problemă gravă mă face să mă ridic la această tribună. Și încă ceva, un al doilea lucru:

În această chestiune, d-lor deputați, eu sunt precursor. De un an și jumătate am venit aici în fața Camerei cu un proiect de lege în care arătam durerile poporului și dezastrul care amenință țara. M'ați primit cu neîncredere. Nu mi-ați dat ajutor. Am mai venit apoi a doua oară, acum șase luni, cu un proiect de lege de „liniște a țării”, prin care ceream oprirea executărilor silite, proiect care a fost semnat de 80 d-ni deputați — care însă n'ați avut curajul să mergeți până la capăt — susținând, atunci că sute și mii de familii sunt pradă cămătăriei executate cu sentințe, asvârlite pe drumuri, fără locuință și hrană.

D-lor, pentru aceste motive voiu vorbi astăzi aici.

De ce a fost adus proiectul

Ce a determinat aducerea acestui proiect? Situația dezastruoasă economică a țării, uzura criminală care a adus toate categoriile de producători la faliment.

D-lor deputați, toate categoriile au ajuns aici. La o datorie particulară

de 150 miliarde lei apasă un procent de 50 miliarde lei. Să nu-mi spună statisticieni guvernului de unde am eu aceste date! Apoi, cu tot belșugul de bani pe care îl cheltuim, pentru a fi bine informați — 300 milioane s'au dat în acești doi ani numai la la experți străini, noi nu suntem în stare să avem o statistică nici asupra celor mai elementare lucruri. La stabilizare — și le știu din forurile competente ale Băncii Naționale: — funcționarul care a fost însărcinat să dea indicele necesar, după care se poate face stabilizarea, a greșit calculul, a dat indicele mai sus, mai ridicat și de aici și nenorocirea și ruina noastră de astăzi. Dar noi ne-am făcut statistica noastră. În județul Someș țării au făcut ei o statistică a lor și au constatat că sunt datori 900,000,000 ei pe cambii și 600,000,000 lei imprumuturi ipotecare.

Înmulțiți această cifră cu 71 de județe și veți vedea că ajungeți aproape la cifra la care am ajuns eu aici. Aici în Parlament, d-lor, este un valoros deputat, nu'l văd aici, dela Tutova, care a făcut o statistică în satul lui — este stațiunea care vine după Bârlad, Zorleni — și a constatat că acel sat, mic relativ, are o datorie de 7 jumătate milioane lei!

D. Dr. N. LUPU

D-lor, dacă la această datorie privată de 150 miliarde lei, cu 50 miliarde dobândă, adăogați sarcina asupra aceleiași economii private a bugetului, care este de 60 miliarde, aceasta face 260 miliarde, pe care anual le plătim pentru incurajarea industriilor, vedeți prin urmare că avem o cifră de 200 și ceva de miliarde datorii, la care trebuie să răspundem cu producțiunea anuală a avuției țării. La cât se reduce aceasta? Aceasta, d-lor, este cifră la maximum 100—150 miliarde lei. Dar nu uitați un lucru: că numai în anul aceasta în urma căderii catastrofale a prețurilor, după expresiunea însăși a unui economist de seamă al guvernului — nu este d. Madgaru, că nu-i recunosc calitatea de economist de seamă al guvernului — avuția națională a scăzut cu 60 miliarde. Și atunci, vedeți d-voastră în ce situațiune catastrofală ne găsim: ne găsim în stare de faliment.

(D. V.V. Toncescu, vice-președinte, ocupă fotoliul prezidențial).

Noi trebuie, cu o bogăție a cărei producție anuală este de 80—100 miliarde, să facem față unor plăți de 250 miliarde. Aceasta este o situațiune îngrijorătoare în gradul cel mai înalt.

D-lor, față de această situațiune țara a reacționat și a reacționat din vreme. Cei cari n'au reacționat ați fost d-voastră. În cele 40 și mai bine de întruniri ale Ligii contra cametei,

ținute în diferite orașe ale țării, timp de un an și jumătate, s'au votat peste 40 de moțiuni, în care s'a arătat pe larg și durerile cetățenilor și soluțiunile de luat. Aceste moțiuni au fost aduse la cunoștința guvernului, în parte și la cunoștința Parlamentului. Nimeni nu a reacționat.

Dar, d-lor, s'au revoltat categoriile de producători, în afară de aceste manifestări ale Ligii contra cametei. D-voastră ați avut — noi am avut — în cursul anului trecut și acum, trei mișcări cu caracter revoluționar, în Bucovina: la Borșa, la Suceava și la Rădăuți, mișcări cu caracter aparent antisemit, dar cu un substrat profund economic. D-voastră nu trebuie să uitați un lucru, și noi, cari suntem mai bătrâni în viața politică a țării știm foarte bine cum s'au întâmplat lucrurile și în 1907: așa a început mișcarea aceea, care era să ne coste independența țării. În nordul Moldovei arendașii români, concurați în arendarea pământului de arendași evrei, printre care unii străini, cum era Moți Fischer, cari căpătau bani cu 4 la sută dela Berlin, au sfătuit pe țărani să se revolte contra arendașilor evrei. Mișcarea a început așa, antisemită, ca, după aceea, să ia caracterul economic și să aducă prăpădul asupra țării întregi. Apoi, nu vă îngrijorează pe d-voastră această situațiune?

Dar, în afară de aceste mișcări violente, populare, negustorii amenințați cu falimentul — citiți d-voastră „Argus”, „Monitorul Oficial” — amenințați cu ruina totală, au ținut o serie de adunări, organizate prin sfaturile negustorești, aici, în Capitală, și au arătat catastrofala întindere a răului, au arătat și soluțiunile. Cum ați răspuns d-voastră? Eu nu vreau să insist, pentru a nu înrăi și invenina debaterile Adunării și pentru că socotesc că, cu toții, din orice partid am fi, avem aceeași convingere asupra necesității imediate a măsurilor. Nu vreau să aduc nici o învinuire, poate „a quelque chose malheur est bon”, cum se zice, și cu prilejul acesta să ne înțelegem cu toții, ca să pășim odată pe drumul larg al unor realizațiuni practice și utile. (Aplauze unanime).

D-lor, în această lună, la 1 Martie, s'au adunat în capitala celui mai bogat district agricol al țării, Doljul, grănarul României — și România era odată grănarul Europei — la Craiova s'au adunat oameni, fără deosebire de partid, producători agricultori ai țării și au votat o moțiune pe care n'o voiu citi-o în întregime, dar în care spuneau în esență acest lucru:

„Bogăția țării este amenințată, toate ramurile de activitate sunt compromise; industria moare, comerțul este distrus, incasările fiscalului sunt stânjenite; chiar viața de stat este amenințată. Când cetățenii trăiesc descurajați și când așteaptă salvarea de ori unde ar veni ea, cerem ca această situațiune să fie lichidată pentru ca o viață nouă să se înceapă” . . . și termină, la sfârșit, spunând:

„Dăm strigătul de alarmă și avem convingerea că ne-am făcut datoria și față de noi și față de țară”. În același congres al tuturor producătorilor agricoli dela Craiova, s'au găsit voci și de proprietari mai mari, și de proprietari mici — că această situațiune a nivelat toate clasele, nu mai avem astăzi boieri și țărani, avem toate clasele societății mizere — au amenințat că nu vor mai pune plugul în brazdă și că vor lasa în primăvara aceasta plugul cu fierul în sus.

Ei bine, d-lor, ați fost avertizați din toate părțile. Dar, mai mult, au început o serie de conferințe asupra ofensivei producției și a grăului, și a porumbului.

La deschiderea acestor conferințe a asistat și d. ministru Madgearu și personal am auzit, fiind de față și Majestatea Sa Regele, pe d. Cămărășescu, președintele Uniunilor Camerelor de agricultură, arătând că situația de astăzi nu mai poate dura și că măsuri de îndreptare sunt strict necesare, radicale și urgente.

D-lor, la acești munți de durere acumulate, d-voastră — imi pare rău s'o spun — d-voastră ați rămas surzi și muți. Dacă deputații din majoritate își împlineau această datorie constituțională de a merge mai des în provincie, de a asculta și de a fi pătrunși de durerea poporului și nu pe o ureche să le intre și pe altă să le iasă, sunt convins că ați fi învins și disciplina de partid și doctrina economică, și, într'un glas, și mai de vreme, ați fi venit cu o propunere de alt soi de lege, mai radicală decât aceasta pe care o propuneți.

Dar în Basarabia, d-lor? Imi răsună și acum în ureche cuvintele unui țaran din sudul Besarabiei, îi cunosc și numele, Hămuraru: „Ne omoară birurile și camăta și procentul care ni-l cere statul la biruri. Am ajuns în această situațiune — spuneau ei — că de unde înainte fugeam de janderemi, acuma ne temem de automobile, când apar în comună, că ne temem că vine portărelul sau perceptorul”. Și la acest stigăt de alarmă, care exprimă toată durerea țărănimii basarabene, ce au făcut deputații basarabeni? Vă rog să nu vă supărați v'ați certat, v'ați împărțit în halipiști, în steriști, în bogosiști, poate și în inochentiști, mâine, poimăne. V'ați ocupat cu totul de alte probleme decât problemele cari vi le impunea și vi le cerea masa alegătorilor cari v'au trimis aci. (Aplauze pe băncile partidului țărănesc).

Ce au făcut deputații ardeleni? Acum două luni eram la Someș, unde mâine mă chiamă din nou țărani să mă duc: și acum imi aduc aminte, imi răsună în ureche cuvintele unuia dintre ei: „Suntem până aci, d-le, în apă, nu ne-a rămas decât ochii ca să vedem și inima să plângem”. Ce-ați făcut d-voastră, deputații ardeleni? V'ați certat între d-voastră, ați dat importanță mai mare incidentului dintre Potârcă și Șerban decât acelei dureri mari, care zace în masa populației ardeleni. Dar, d-lor, am fost la Soroca și la Bălți. Dumineca trecută. Pe o distanță colosală de mare, de 60 km, prin noroaie adânci, fără ca eu să am mijloacele să fac propagandă, am venit 5.000 de țărani la mine, mânați de această durere și imi răsună și acum în ureche cuvintele unui țaran din Soroca. Androne, și ale altora din Bălți: „Spune acolo sus, unde te duci, că vaca nu mai are lapte. Degeaba o bateți, o să moară și vaca și lapte nu vă mai dă”.

Iată, d-lor deputați, ce-ați fi constatat d-voastră, dacă veneați în contact mai strâns cu alegătorii d-voastră, și nu cred să fi fost între d-voastră oameni cu inima atât de tare, cu inima de piatră, încât să nu vă fi strâns cu toții la un loc, și basarabeni, și ardeleni, și regățeni, ca să cereți să vină cu aceste măsuri urgente și radicale în această privință.

D-lor, cum am ajuns aci, cum este posibil ca o țară care contează printre țările cele mai bogate din Europa —

și virtual așa este — o țară cu câmpii mănoase, cari au hrănit Europa întreagă decenii întregii, cu marea câmpie dunăreană, cu un metru și jumătate grosime pământ negru cernoziom, cu 7 jumătate milioane hectare de păduri, cu bogății în măruntaele pământului, o țară cu râuri largi și bălți pline de pește, cu tot felul de posibilități de bogății, să ajungă în așa hal încât să ne fie rușine nouă înșine de noi!

Suntem, într'adevăr, ca popor, un popor de leneși? Nu suntem harnici? N'avem inteligențe superioare în toate straturile sociale, așa de superioare, încât am uimit străinătatea? Avem. Inșă cu tot acest material uman și cu toate aceste bogății naturale am ajuns într'un hal de plâns.

Lipsa de credit agricol.

Cari sunt pricinile? Sunt multe. Dar prima și cea mai de seamă este că odată cu înființarea reformei agrare nu s'a venit pe loc cu întemeierea creditului agricol.

D-lor, desigur, reforma agrară n'a fost câștigată printr'o luptă puternică a masselor țărănești; va trebui multă vreme masselor țărănești, cultivate, conștiente, să poată ele să impună reforma necesară lor și țării.

Reforma agrară a fost, ca și toate reformele agrare începând cu cea dela 1864, octroiială dată de elita națiunii, de pătura conducătoare. Pentru acest motiv ea n'a fost întreagă și n'a putut să fie întreagă. Odată cu reforma agrară trebuia întemeiat creditul agricol. Cum?

Proprietatea mare, dacă a fost bogată și inbelșugată, să nu se uite că ea a avut la dispozițiune Creditul Funciar Rural cu 4 la sută. Odată cu exproprierea, mica proprietate a fost lasată pradă cametei și uzurei. Să nu socotim că era o chestiune atât de grea. Dacă la timp, guvernării tuturor partidelor — și vorbesc mai ales de cei care au guvernat mai mult — ar fi știut să prevadă, n'am fi avut dezastrul, care astăzi apasă asupra țăranilor și se resfrânge asupra tuturor claselor conducătoare ale țării și asupra statului.

D-lor, calculați d-voastră numai taxa de export de 40—50.000 de lei de vagon, dacă această taxă — și nu în întregime, ci numai jumătate din dânsa — ar fi fost afectată pentru un credit agricol, n'am avea astăzi creditul agricol în ființă? (Aplauze pe mai multe bănci).

Dar, d-lor, se spune că deunăzi, un bancher străin a venit la București să cerceteze cum s'ar putea înjgheba un credit agricol. Mi se relatează — și vă spun lucrurile sub beneficiu de inventar — că acel bancher s'a prezentat la Ministerul Agriculturii. Nu știu cine era ministru atunci, căci se schimbă atât de des! Bancherul a vorbit cu ministrul sau cu subsecretarul de stat, nu știu cu cine; în orice caz cu un personaj foarte important. La întrebarea bancherului: dacă avem cărți funduare, i s'a „Qu-a cela ne tienen, într'o lună facem! Când bancherul a auzit această ușurință, a salutat și a plecat.

D-lor, dacă pentru Vechiul Regat situațiunea este foarte grea, de ce uitați d-voastră că mai avem o jumătate țară, aproape: Ardealul, Banatul, Bucovina, unde cărțile funduare există și unde, deci, se pot face credite agricole regionale. Pentru ca astfel, măcar jumătate din țară să fie scăpată de această pacoste a cametei.

Prin urmare, principala cauză este lipsa unui credit agricol.

S'a ajuns până acolo, d-lor, încât lipsa unui credit agricol mai ales în provinciile de peste munți, a ajuns să fie un pericol național.

V'am relatat deunăzi, într'o comunicare, venind dela Someș, că acolo a venit un ungur din Budapeșta, necetățean român, protejat al unui potentat al vremii, nu citez numele, care a venit cu 10 milioane de lei, aduși din Budapeșta, i-a împrumutat la țărani cu 20—30 la sută și astăzi el îi vinde pe capete, îi dă afară din casă în mijlocul iernei. Și de aceea mă chiamă locuitorii să mă duc din nou la Someș.

Dar iată, într'un ziar văd alt lucru, că ungerii de dincolo au simțit această slăbiciune fenomenală a noastră și au format un credit agricol de 500 de milioane lei, cu bani de acolo, pentru ca să facă o nouă „Cucerire de patrie”. Și în adevăr, d-lor, vor face o nouă cucerire de patrie. Sub influența acestora și sub ochii noștri vom avea, în adevăr, o țară nominală a României, dar în care vor stăpâni pe aceia de care aveam credința că i-am eliberat.

Iată unde duce totala insuficiență și lipsa noastră de îngrijire de până acum.

Stabilizarea Leului

D-lor deputați, un rău niciodată nu vine singur. La această lipsă a venit, subit, încă două mari cataclisme: primul și cel mai important a fost stabilizarea leului.

D-lor, afirm aci — nu mai este timpul să ne ascundem după deget și nu mai este timpul ca să spunem: să piară țara să se ridice leul, nu d-lor — stabilizarea a fost făcută la un curs prea ridicat și atunci ați ajuns la această situațiune paradoxală, că eu țăran, care am împrumutat 60 de mii de lei, în Oltenia, bani cu valută mică și am cumpărat un pogon de pământ, astăzi trebuie să plătesc 60 de mii de lei în valută forte, și astăzi, chiar dacă vând pogonul nu mai iau decât 5 mii de lei, cât se vinde astăzi, nu pot plăti nici măcar dobânda la acești bani.

Aceasta nu este un caz izolat, aceasta este o situațiune întreagă a unei țări nenorocite. Și, d-lor, ca să se pună capăt la toate, anul acesta a venit căderea catastrofală a prețurilor de cereale, și atunci și ultima respirație ni s'a tăiat.

Eu nu fac guvernul vinovat de această scădere de preț. Voi veni la acest capitol și voi arăta că și în această chestiune, dacă eram oameni prevăzători, puteam să nu ajungem aci.

În asemenea condițiuni nimeni nu mai poate tăgădui necesitatea urgenței unui asemenea proiect de lege împotriva cametei. De cât, aici nu se mai încapă discuțiune nici între juriști și nici între economiști.

Ce? Se spune de unii că legea aceasta ar fi constituțională? Dar Constituțiunea, la art. 21, spune că statul poate interveni, prin legi, în raporturile dintre acești factori, pentru a preveni conflictele economice și sociale. Dar ce conflict economic și social mai vrei, decât acesta, când o țară întreaga este amenințată de pieire?

Mai mult chiar decât acesta, în baza legilor actuale în vigoare, în baza codului civil art. 1.101 d-voastră puteți opri vânzările și execuțiile silite, care pun în afară de

cămin sute și mii de oameni din această țară...

O voce depe băncile majorității: Avem amendamente.

D. dr. N. Lupu: Eu discut aici legea, nu amendamentele.

Art. 1.101 spune:

»Debitorul nu poate sili pe creditor a primi parte din datorie. Cu toate acestea judecătorii pot, în considerațiunea pozițiunei debitorului, să acorde mici termene pentru plată și să oprească execuțiunea urmărilor, lăsând lucrurile în starea în care se găesc».

Nu ați făcut, d-lor, nici aceasta, veniți cu acest proiect de lege și tardiv și insuficient.

Proiectul va agrava situația

Voi arăta acum insuficiența lui. E destul pentru mine să vă spun că sunt anumite părți din țară în care d-voastră schimbați o situațiune legală înfinit mai rea.

D-voastră legiferați prin acest proiect de lege și întăriți camăta. Această situațiune este în Bucovina. Bucovina, prin asociația producătorilor, care au avut întruniri, în deosebire de politică, dintre care una la 30 Noembrie, a făcut o rezoluție și a făcut cunoscut guvernului că dacă nu aplică legea sub care trăesc — anume legea austriacă din 1914, prin care dobânda este specificată la un quantum foarte mic — atunci ei se vor organiza în cete armate și vor face ei execuția legii pe care statul nu vrea să o execute.

Ce vor zice oamenii aceia, astăzi, când vor vedea că d-voastră veniți acum și stabiliți, prin lege, o dobândă mult mai mare decât dobânda care o aveau sub legea austriacă?

D. Pantelimon V. Chirilă: Nu e fixat un quantum prin legea austriacă.

D. dr. N. Lupu: Mai bine, vezi la Rădăuși să nu se revolte oamenii. (Iaritate).

D. V. Georgescu-Bârlad: El cunoaște că e de acolo.

D. dr. N. Lupu: Nu cunoaște nimic.

Proiectul, d-lor, este constituțional; dar d-voastră spuneți că nu este economic. Apoi ați băgat de seamă că de atunci îi merge lumii rău, de când s'au vârit economiștii la treabă? Înainte vreme nu erau atâția economiști și mergea mai bine; dar de când am intrat pe mâna economiștilor ne-am dus pe râpă.

S'a discutat aici deosebirea dintre dobândă și uzură — unde sfârșește dobândă legală și unde începe uzura — și ați fixat d-voastră un termen de 18 la sută sau de 16 la sută. D-lor, eu nu sunt jurist, dar știu că chestiunile acestea au fost desbătute de multă vreme, în alte țări. Au mai fost țări cari au trecut prin aceleași împrejurări ca noi; a trecut Franța, a trecut Austria în trei rânduri. S'au făcut acolo legi și s'au stabilit ce înseamnă dobândă și ce înseamnă uzură.

Scontul Băncii Naționale

Dar cât câștig eu, agricultor român, astăzi? D-lor, întrebându-v'ăți dv. aceasta când v'ăți ocupat să stabiliți acest procent de 16 la sută? Eu am care categoria profesională poate să-l realizeze prin muncă cinstită, din acel moment este uzură. Dacă eu câștig 40 la sută, 20 la sută nu este uzură.

Dar cât câștig eu, agricultor român, astăzi? D-lor întrebându-v'ăți

dv. aceasta când v'ăți ocupat să stabiliți acest procent de 16 la sută? Eu am între prietenii mei politici un om de mare valoare, de o mare cultură, cu un cap solid și așezat. E un om, care în acelaș timp se ocupă de agricultură. Acest om mi-a spus deunăzi — că să vă arăt dețresa adâncă a țării — ca s'a dus la o moșie a lui din județul Brăila și a căutat să vândă fasolea, spunându-i: »cucoane, nu vindeți fasolea, că nu avem ce mânca la primăvară. Porumb avem, dar nu putem să mâncăm numai porumb». El a oprit atunci jumătate din fasole pentru sat și a trimis două care la Brăila, cari au rămas și astăzi nevândute!

D. Mazilu spune că valoarea în aur a pământului, înainte de război, era de una până la 2.000 lei hectarul pentru regiunile cele mai bune. Rentabilitatea era de 80—90 de lei de hectar. În vara anului 1930 venitul mediu la hectar — în acest an de recoltă exelentă — nu a trecut nicăeri de 6—800 de lei hârtie, deci 20—30 de lei aur. Aceasta înseamnă, la valoarea pământului dinainte de război, un venit de 2—3 la sută, nesocotind decât capișlul funciar și lăsând la o parte pe cel de exploatare. Socotind și capitalul de exploatare, se vede clar că plugăria lucrează literalmente în pagubă.

Vasăzică, d-lor, noi câștigăm în agricultură cu bună voință 2 la sută; și d-voastră dați primă cămătarului, care nu muncește, să încaseze 18 la sută. Argumentul pe care-l spuneți este: noi trebuie să ne căluzim după scontul Băncii Naționale. Dar de unde și cum?

Banca Națională este obligată ea însăși să țină săcoteala de condițiunile reale ale țării; ea trebuie să se adapteze unei situațiuni a țării, dar nu noi să ne adaptăm ei (aplauze). Apoi v'ăți întregat d-voastră ce este Banca Națională? Banca Națională este o bancă particulară, care are o concesiune dela stat. Acționarii acestei bănci particulare au 500 de milioane lei acțiuni, atât și nimic mai mult. Pentru cele 500 de milioane depuși, Banca Națională are dreptul să emită 18 miliarde lei hârtie.

Apoi, bine, d-lor, să ia Banca Națională numai jumătate la sută la 18 miliarde hârtie și încă tot îi revină 30 la sută pentru cele 500 de milioane.

D. D. R. Ioanițescu: D-voastră sunteți pentru reducerea scontului.

D. dr. N. Lupu: Banca Națională poate să reducă scontul și la 1 la sută.

(Va urma).

Primirea deputaților naționaliști

A doua zi de Paști s'au prezentat în fața poporului din Rășinari, deputații național-țărăniști Dr. Pompiliu Simonetti și Nicolae Bratu, proprietarul tipografiei »Foaia Poporului» dorind a mai face puțină propagandă și a deschide ochii poporului asupra situației politice.

Ambii deputați (pardon, foști deputați) sunt bine cunoscuți, fiind originari din comuna Rășinari.

Deputatul Simonetti era însoțit de tatăl său, care e preot catolic în comună.

Primul cu care a vorbit a fost țăranul Ioan Poplăcean, care după

ce i-a întins mâna deputatul Simonetti, i-s'a adresat cu următoarele cuvinte: »Bine că te-am prins, ce-i cu leafa de 160.000 ce ai luat înainte până la toamnă; când noi trebuie să muncim până ne i-a dracu«?! Văzând deputatul Simonetti că-i rost de scandal, s'a suit în automobil și a spălat putina.

Preotului Simonetti i-s'a adresat din mulțime un alt țaran, spunându-i: Pleacă la biserică, părinte, că scapi ouăle roșii. Lasă te de politică pentru că nu-i de Dta«!

Deputatul N. Bratu s'a adresat țărănilor spunându-le să muncească și să facă economii. Sfaturile dsale însă n'au prins la rășinari, cari este știut că sunt oameni foarte harnici, făcând din noapte zi, iar de economii nu mai era nevoie să le spună, căci ar face ei economie, dar nu mai au de unde, căci au fost sărăciți în cei doi ani și jumătate de guvernare național-țărănistă.

Ce muncă cer deputații dela țărani? Nu cumva munca pe care au depus-o ei în Parlament, ducându-ne țara în faliment și vânzându-i bogățiile străinilor!

Ce economie vor dela noi? Noi să facem economii, iar deputații să-i i-a leafa înainte pe 6 luni? Acum că Parlamentul s'a dizolvat, să plătească banii înapoi!

La acestea vrem să ne răspundă domniile Simonetti și N. Bratu.

Di Bratu ne-ar putea răspunde ceva și despre tipografia cea mare ce o are în București și de câte milioane a tipărit statului și câte milioane a încasat în București, Sibiu și alte orașe din țară de când e deputat?

Dacă ne va răspunde — prin „Foia Poporului“ — atunci vom sta de vorbă, altfel ba!

Așa ar trebui să-i întrebe toți țărani din toate satele!

La un moment dat negustorul de cereale Șerban Ilcușiu i-a spus dlui Bratu, că să lase lumea în pace să n'o mai prostescă, iar dl Bratu i-a spus: „Taci, mucosule“!

La aceste cuvinte, Șerban Ilcușiu, care-i om de peste 40 ani, având vre'o 3 clase gimnaziale, i-a strigat dlui Bratu: „Asta-i cultură de deputat cu 4 clase primare! Mai bun deputat ca Dta eram eu, care am 3 clase de liceu! Huo, la târși pe Coasta Boacii.“

Între timp a venit un alt țaran, negustor de miei — Ioan Bratu, din strada Olarului — care acum vre'o 2 ani, împreună cu alți măcelari, cari transportă miei la București, au căutat pe dl deputat N. Bratu în Parlament și l-au rugat să le dea o mână de ajutor într'o chestiune ușoară. În timpul convorbirii măcelarul Ioan Bratu, care a fost coleg cu dl Bratu în școala din Rășinari, s'a adresat dlui deputat Bratu cu cuvintele: „Ascultă frate“, iar dl deputat N. Bratu s'a supărat că i-a zis „frate“ spunându-i: „Ce, eu sunt frate cu Dta? Aceste cuvinte sunt o ofensă pentru mine! Cum îți permiți a-mi spune „frate“? Acum după ce dl Bratu nu mai e deputat a venit în Rășinari strigând țărănilor: „Fraților“, iar țaranul Ioan Bratu i-a răspuns: „Cum, dle Bratu, acuma suntem iar frați? Ți-ai uitat când mi-ai spus în București că nu-mi permiți să-ți zic frate? Când aveți nevoie de voturi vă suntem frați?“

Dl deputat Bratu n'a mai putut răspunde nimic!

S'a adresat apoi preotului Dancașiu din Rășinari, care i-a făcut dlui deputat Bratu o strașnică morală!

Așa au pățit-o „reprezentanții poporului“ cari ne-au mințit 10 ani.

Noi țărani credem că le-a trecut pofta să mai vină pe sate și dacă vor mai veni, toți țărani să le facă la fel ca noi rășinari.

Un țaran din Rășinari.

Informațiuni

Căutăm corespondenți în fiecare oraș și comună. Sunt preferați învățătorii și preoții; doritorii sunt rugați ași înainta ofertele la administrația ziarului.

Joi, 16 Aprilie a fost serbată căsătoria Dlui Comisar Horea Necșa din Sibiu cu Dșoara Dragoman din Țichindeal. Nași au fost Dnii V. Caicut și Iureș din Sibiu.

În America unde acum e o sărăcie mare, zilnic trimit peste graniță streini de țara lor pe cări îi găsec fără acte în regule, căutând să mai ușureze soarta cetățenilor americani lipsiți de lucru.

În orașul Chicago din america s'a ales primarul orașului. — Acest al doilea oraș mai mare din lume după Londra, are peste un milion de alegători. Primarul ales Cermack a obținut aproape 700.000 voturi contra fostului primar, care este proprietar de Circ și care a folosit în propagandă elefanți, tigrii cămile și alte lighioane. cari au purtat afișele prin oraș.

După cum am scris în No. trecut al foii că sa pierdut cu vânzarea chibritelor prin faptul că țaranul a revenit la vechiul amnar iască și cremene, iar cei dela oraș la brichete iată că s'a descoperit că prin Maramureș se aduceau transporturi întregi zilnice de chibrituri diu Cehoslovacia, de unde le cumpărau cu câte 1 Leu și 50 bani cutia, și cu 60 bețe în loc de 40 ca la noi și la aceste cutii se schimba numai hârtia de pe cutie.

Astfel de chibrite s'au găsit că au fost răspândite prin întreg Ardealul.

La fălțiceni — Moldova vreo 400 țărani, cari veneau la târg au cerut să fie lăsați să intre în oraș fără să mai plătească acțizu, care pe acolo e destul de mare, nefiind ascultați au bătut pe vames și alți polițiști și au intrat cu forță în oraș.

Prețul abonamentului:

Pe un an . . . . . Lei 150 —
Pe o jumătate an . . . . . Lei 80 —
Instituții și autorități pe un an . . . . . Lei 500 —
Pentru America . . . . . 3 Dolari

Nr. 4218 port. 1930

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. 4494 și Nr. G. II. 16335 1930 a judecătoriei mixte rurale Sibiu în favorul reclamantului Comuna politică Cristian repr. prin avocatul Dr. Carol Bock contra loc. în Cristian pentru încasarea creanței de 665 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 11 Maiu 1931, ora 17 p. m., la fața locului în comuna Cristian,

str. XVIII Nr. 6, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară cal negru, rășboi, ceas de părete și covoare în valoare de 3750 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 665 Lei capital, dobânzile cu 15%, socotind din 1 August 1930 iar speșele până acum stabilite de 1065 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrare și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitație prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1891, § 120.

Sibiu, la 7 Aprilie 1931.

Kálmán, portărel.

Nr. 4223 port. 1930

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă tribunalul Sibiu prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 4496 și Nr. G. II. 16334 1930 a judecătoriei mixte rurale Sibiu în favorul reclamantului Comuna politică Cristian repr. prin avocatul Dr. Carol Bock contra loc. în Cristian pentru încasarea creanței de 2620 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 11 Maiu 1931 ora 18 p. m., la fața locului în comuna Cristian Nr. 20 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară iapă de mână și căruță cu osie de fier în valoare de 6500 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea, care e de încasat, face 2620 Lei capital, dobânzile cu 15%, socotind din 1 August 1928 iar speșele până acum stabilite de 2214 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrare și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1891, § 120.

Sibiu, la 7 Aprilie 1931.

Kálmán, portărel.

Nr. 5862 port. 1929

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă tribunalul Sibiu prin aceasta publică, că în baza deciziei Nr. C. 14503 și Nr. G. II. 22694/1929 a judecătoriei mixte rurale Sibiu în favorul reclamantului Braisch Mișael repr. prin avocatul Dr. Ioan Mașteiu

contra loc. în Sibiu pentru încasarea creanței de 7360 Lei și accesorii se fixează termen de licitație pe 17 Aprilie 1931, la ora 9 a. m. la fața locului în orașul Sibiu strada Valea-Mare sub Nr. 6 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mașină de cusut, pat și noptiere în valoare de 6800 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat, face 7360 Lei capital, dobânzile cu 13¹/₂%, socotind din 1 Noemvrie 1929 iar speșele până acum stabilite de 2370 Lei.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrare și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire, licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1891, § 120.

Sibiu, la 17/III. 1931.

Kálmán, portărel.

Nr. 6047 port. 1929

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel pe lângă Tribunalul Sibiu prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. 12307/1929 și Nr. G. II. 228/1930 a Judecătoriei mixte Sibiu în favorul reclamantului Ioan Liebhardt repr. prin avocații Dr. I. Benedek și Dr. I. Koberi pentru încasarea creanței de 2310 Lei capital și acces. se fixează termen de licitație pe 17 Aprilie 1931, ora 4 d. m. la fața locului în Sibiu, str. Lupului Nr. 14, unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 1 vacă și 1 trăsură în valoare de 10.000 Lei. În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Pretenziunea care e de încasat face 2310 Lei capital, dobânzile cu 15⁵/₁₀%, socotind din 22 Noemvrie 1929 iar speșele până acum staverite de Lei 1084.

Intrucât mobilele cari ajung la licitație ar fi fost sechestrare și de alții și aceștia și-ar fi câștigat dreptul de acoperire licitația prezentă este ordonată și în favorul acestora în senzul art. LX.: 1881, § 120.

Sibiu, la 22 Martie 1931.

Portărel.

De închiriat

Odae mobilată „Villă“
stațiune auto-tranvaiu

Sibiu, strada Paul Wiener 12

Atențiune!

Subsemnatul aduc la cunoștință Onor. public, că am deschis o

Brutărie

în strada **Avram Iancu 17**. Rog onor. clienți a-mi a-corda și pe mai departe increderea de până acum. **Prescuri și noporojne pentru pomeni** se execută urgent și conștiincios după primirea comenzi.

Cu stimă

H. KNALL

Franzelărie, Brutărie, Băcănie

MERSUL AUTOBUSELOR SIBIU — MEDIAȘ

Autobusele confortabile și rapide ale acestei întreprinderi circulă:

Plecarea din Sibiu la ora	6 ³⁰	9	12 ³⁰	18 ³⁰
Sosirea în Mediaș la ora	8 ³⁰	11	14 ³⁰	20 ³⁰
Plecarea din Mediaș la ora	6 ³⁰	9	12	16
Sosirea în Sibiu la ora	8 ³⁰	11	14	18

Legături cu toate autobusele și trenurile din Mediaș!

Cetățeni!

Vinuri superioare de

Drăgășani și Târnave

începând dela 10—24 lei litru de vânzare la

IOAN PINTEA, Piața Mică 19

Unde se servesc mâncări calde și reci la orice oră din zi.